

Allerede i 1940 begyndte man at tale om en organisation, der kunne samle de danske akvarister under en fælles hat, men måtte af forskellige grunde, blandt andet på grund af krigen, helt hen til 1945, før tanken blev ført ud i virkeligheden.

I **Danmarks Akvarium** havde **Akvarieforeningen af 1940** til huse og den 4. marts 1945 blev der afholdt stiftende generalforsamling. Til stede var en kreds af ledende medlemmer:

Dr. Phil Anton Fr. Bruun,

Magister G. Mandahl Barth,

H.H. Vibe-Hastrup,

S.U. Madsen, samt

Engelhardt Lind fra **Københavns Akvarieforening**.

Anton F. Bruun

Engelhardt Lind

G. Mandahl-Barth

H.H. Vibe- Hastrup

S.U. Madsen

På mødet blev forelagt et forslag til vedtægter, som enstemmigt blev vedtaget, hvorefter mødet blev hævet. Umiddelbart efter afholdes stiftende generalforsamling hvorunder bestyrelsen konstituerede sig med Anton Fr. Bruun som formand, Engelhardt Lind som næstformand, H.H. Vibe-Hastrup som kasserer og sekretær og G. Mandahl Barth og S.U. Madsen som bestyrelsesmedlemmer. Og foreningens navn blev:

Dansk Akvarie Union.

Der fandtes allerede en Jysk Akvarie Union (JAU), som man forgæves prøvede at få et samarbejde med. Så nu havde man besluttet at starte DAU op. Kongstanken var med DAU at få udgivet et landsdækkende blad med en høj standard, men i et sprog så menig mand også kunne forstå det. Der fandtes allerede et Akvarieblad, som blev udgivet fra Helsingør og i første omgang blev dette brugt som Unionens organ. Allerede i september 1945 overdrager bogtrykker Harry Andersen imidlertid Akvariebladet til Unionen og H. Vibe-Hastrup blev redaktør, medens S.U. Madsen forestod ekspeditionen.

På bestyrelsesmøde den 5.juli 1945 kunne formanden oplyse, at den 17.marts 1945 blev DAU optaget i foreningsregistret under reg.nr. 1247. På mødet ansøgte **Helsingør Akvarieforening, Aabenraa Akvarieforening** og **Kruså Akvarieforening** optagelse i DAU. Mandahl Barth forelagde 15 udkast til et foreningslogo, hvoraf et blev valgt. Kassebeholdningen var 223,14 kr. Formanden foreslog at udsætte en præmie til **KA's** udstilling i august måned. Man bevilligede 100 kr. til indkøb af en præmie i glas med DAU's logo indgraveret. Mandahl Barth, Ulrik Madsen og Vibe-Hastrup valgtes til udstillingsdommere og fik bemyndigelse til at uddele præmien efter fælles skøn. Man ville kontakte den nyoprettede Korsør Akvarieforening om de havde lyst til et medlemskab. Formanden meddelte i øvrigt, at han formentlig måtte rejse til Afrika. Næstformanden ville i så fald fungere som formand.

Uddrag fra forhandlingsprotokolen 1945 – 1949.

27.august 1945 (uddrag) blev der afholdt fællesmøde hos sekretæren og udover bestyrelsen var følgende foreninger tilstede: Christensen fra **Aabenrå-**, Harry Andersen fra **Helsingør-** og Conradsen fra **Korsør** akvarieforeninger. Fra C.B.Christensen fra **Horsens** var der indkommet en skrivelse om, at der var en stærk trang til at starte en akvarieforening i denne by. Der var dog vanskeligheder, idet ingen akvarister i Horsens ønskede at stå som indbydere til stiftende møde grundet på en bestemmelse i vedtægterne for den lokale stuekulturforening, som giver denne forening ret til eksklusion af medlemmer, der forsøger at starte en rivaliserende forening. Fra "**Pristella**" **Odense** var der kommet svar på optagelse i DAU, om at man udsat dette til foreningens generalforsamling i september. Sekretæren kunne oplyse, at man påtænker at lave en akvarieforening i **Slagelse**.

Formanden meddelte, at det nu var afgjort, at han skulle rejse på havbiologisk undersøgelsestogt til september og stillede derfor sit mandat til rådighed. Man var dog enige om, at næstformanden skulle varetage hvervet som fungerende formand.

Der var stor utilfredshed med Akvariebladet uregelmæssige fremkomst og dets form. Lind fra **KA** oplyste, at **KA** ville udgive sit eget blad, hvis unionen ikke selv ville stå som udgiver. Bogtrykker Harry Andersen udtalte, at han ikke havde noget imod at afgive bladet. Det var dog ikke hans skyldt alene, når bladet kom så uregelmæssigt, idet den meget vanskelige papirsituation og mangelen på elektricitet måtte tages i betragtning. Efter diskussion blev man enige om, at unionen fra 1.januar 1946 skulle stå som udgiver af bladet.

Conradsen foreslog, at man oprettede standardlove til brug for foreningerne. Når dette var sket skulle de blive tilstillet unionens foreningers bestyrelser.

Sekretæren oplyste, at Gammelfelt fra **KA** foreslog, at unionen søgte at få tildelt petroleum til akvarister, Da petroleums situationen var så alvorlig for tiden til belysning, var der enighed om at det var håbløst, at forsøge at opnå en tildeling.

Kværndrup redegjorde for de store fordele det ville have, om der blev oprettet standardmål for akvarier. Der var almindelig enighed om, at målene i handelen ikke ofte var hensigtsmæssige, og da det måtte antages, at det var lettest, at komme til at indvirke på produktionen af akvarier i København, overdrages det **KA**, at tage sig af denne opgave.

16.marts 1946 (uddrag) afholdes fællesudvalgsmøde på Danmarks Akvarium med følgende dagsorden:

1. formanden aflægger beretning
2. Optagelse af **Horsens Akvarieforening, "Limia", Aarhus-, Roskilde- og Slagelse Akvarieforeninger**
3. Kassereren aflægger regnskab
4. Valg af formand og næstformand
5. Valg af revisorer
6. Revision af lovene
7. Behandling af indkomne forslag
  - a) Oprettelse af indkøbscentral
  - b) Organisering af fælles foredragsholdere m.v.
  - c) Fællesimport af akvariefisk
  - d) Emblem for DAU
  - e) Tegning af vandskadeforsikring
  - f) Afholdelse af landslotteri
- H. Akvariebladet
  - a) Højere abonnementspris for ikke medlemmer
  - b) Udvidelse af Akvariebladet
  - c) Ændring af opsætningen
8. Drøftelse af Akvariebladets forhold
9. Eventuelt

Formanden kunne oplyse, at der var 9 foreninger med i alt 515 medlemmer.

Det havde ikke været mulig at opnå en tilfredsstillende løsning på standardakvarier, da de handlende ikke ville give afkald på at fremstille lang og smalle akvarier.

Kværndrup forespurgte, hvorledes det stillede sig med J.A.U. Han mente at tidspunktet var inde til at søge en tilnærmelse, og at en tredje mand kunne gøre dette. Lind svarede, at J.A.U. allerede inden dannelsen af D.A.U. havde forkastet tanken om samarbejde, hvorfor der intet var gjort fra D.A.U.'s side. Mandahl Barth mente, at D.A.U. burde gøre hvad der var muligt for at få jyderne med. Dich foreslog, at man lod Kværndrup arbejde i stilhed, hvilket denne var villig til.

Arne Christensen redegjorde for det arbejde **Aabenrå Akvarieforening** havde gjort med de jyske foreninger. Man havde talt med **Kolding**, som dog først ville se hvad J.A.U. kunne tilbyde i forhold til D.A.U. Han havde været inviteret til "**Pristella**" **Odense**, og holdt foredrag med efterfølgende bal. **Esbjerg** havde også udvist stor interesse og han regnede med de bedste resultater i byerne op til Aarhus.

Kasseren aflagde regnskab og oplyste at D.A.U. havde et overskud på 256,79 kr.

Bruun og Lind blev genvalgt. Under punktet revision af lovene blev man enige om at " Som passive medlemmer kan optages enkelte akvarister fra steder, hvor der ikke er oprettet en selvstændig akvarieforening".

Man blev enige om at lave en fælles foredragsholderliste og under punktet 7c kunne Arne Christensen oplyse, at der stadig kunne fås fisk fra Tyskland og fra Holland. Kværndrup lovede at søge oplyst, hvor i Amsterdam, man kunne købe fisk og så meddele sekretæren dette. Denne ville da selv sætte sig i forbindelse med "Danmarks Akvarium" og sørge for at få ordnet en import. 7d Spørgsmålet om emblemer blev udsat indtil videre, det samme gjorde punktet 7e. Under punkt 7f blev man enige om at forretningsudvalget skulle undersøge mulighederne for afholdelse af et landslotteri.

Vedr. Akvariebladet blev man enige om ikke at ændre abonnementsprisen.

På grund af tiden blev de øvrige punkter udsat til næste dag, hvor mødet fortsattes på Overretssagfører Vibe-Hastrups kontor.

17.marts 1946 (uddrag) Tilstede var Lind, Forsø, Poul Christensen, Erik Pedersen, Conradsen, Dich, Ulrik Madsen, Arne Christensen, Kværndrup, J.P.Nielsen, K.T.Hillers, Harry Andersen og Vibe-Hastrup.

Her blev Akvariebladet drøftet, bla om man kunne lave en aftale med det jyske blad, ved at tilbyde, at de kunne få et indlæg i Akvariebladet på 4 sider. Man ville også undersøge om man kunne få K.K. Laursen til at skrive i Akvariebladet. Man var også interesseret i at komme i forbindelse med udenlandske bladudgivere og oversætte artikler. Man overvejede også at udvide bladet. Kværndrup mente, at han kunne fremskaffe klicheer fra "Die Aquariumfishen im worte und Bild.

Der var problemer med at få trykkeriet til at få lavet bladet, da man manglede 6 mand. Lind påpegede som **KA's** formand, at han var blevet ringet op af mange utilfredse medlemmer og ikke medlemmer, og man påtænkte et sagsanlæg. Harry Andersen lovede, at de resterende numre ville udkomme senest den 15. april.

Eventuelt.

Arne Christensen meddelte, at man omgikkes planer om at arrangere en udstilling i **Aabenraa**. Der ville være 20-30 akvarier, heriblandt 6-7 på over 300 liter. Håbende at **KA** ville støtte dem, da man ikke før havde haft udstillinger. Lind lovede bistand og støtte. Lind lovede endvidere at sende KA's bedømmelsesregler til foreningerne til behandling.

Korsør påtænker et fællesbesøg i København og han håbende på unionens støtte bla ved arrangement af besøg på "Danmark Akvarium" Lind bemærkede, at Mandahl-Bath med glæde ville hjælpe Korsør.

Man blev enige om at give Ulrik Madsen tilskud på halvdelen af hans telefonudgifter i forbindelse med arbejdet med Akvariebladet.

Efterfølgende blev der afholdt **delegeretmøde** på kontoret hos Vibe-Hastrup med følgende dagsorden:

1. Vedtagelse af lovændringer
2. Eventuelt

Disse blev godkendt og ingen ønskede ordet til eventuelt. Mødet blev hævet.

12. september 1946 (uddrag)afholdes forretningsudvalgsmøde hos formanden til drøftelse af Akvariebladets forhold. Tilstede var dr. Bruun, Lind, Dich, Vibe-Hastrup og Ulrich Madsen.

Formålet for mødet var posttaksternes forhøjelse som muligvis nødvendiggjorde en forhøjelse af bladets abonnementspris. Ulrich Madsen mente, at forhøjelsen vilde udgøre højest 25 øre aarligt pr. nummer. Udgifterne stillede sig i øvrigt saaledes:

Bogtrykker	3.120 - aarligt
Klicheer	ca. 250.- "
Porto	ca. 502.- "
	<u>3.872.- aarligt</u>

Medens indtægterne bestod:

Annonceindtægter	ca 1.200.- aarligt
<u>Ca. 760 abbon.</u>	<u>ca. 3.040.- "</u>
	4.240.- aarligt

Efter en debat blev man enige om at hæve abonnementsprisen for ikke D.A.U. medlemmer med 5.- kr. aarligt.

13. april 1947(uddrag)afholdes fællesudvalgsmøde paa Zoologisk Museum med følgende dagsorden:

1. Formanden aflægger beretning
2. Optagelse af **Fredericia**, **Kolding** og **Vejle** akvarieforeninger, samt af Carl Th. Pedersen (Rønne) og Peder Madsen (Faaborg). Disse blev enstemmigt optaget i D.A.U.
3. Kassereren aflægger regnskab

4. Valg af formand og sekretær

5. Valg af revisorer

6. Behandling af indkomne forslag

- a) Transport
- b) Film og lysbilleder
- c) Bedømmelsesskala
- d) Foredrag og foredragsholdere, som kan rekvireres gennem D.A.U.
- e) Enhver forening, der er tilsluttet D.A.U., skal have ret til salg af lodsedler og afholdelse af tombola ved afholdelse af udstillinger i lighed med hvad sportsforeninger o. lign. foreninger har fritagelse for statsafgift.

7. Akvariebladet

- a) Redaktøren aflægger beretning
- b) Regnskabsaflæggelse
- c) Valg af redaktør
- d) Eventuelt

8. Eventuelt

Der var 23 repræsentanter til stede på mødet.

Formanden bød velkommen og overgav ordet til dirigenten, der herefter gav formanden ordet til

Ad. 1) (uddrag) Foreningens vækst omfattede nu 12 foreninger. Der var lavet dommer- og foredragsholder lister. Ulrik Madsen havde haft kontakt med svenske, norske og finske akvariefolk.. Unionen havde fået afslag paa andragendet om afholdelse af lotteri. Vedr. **Slagelses Akvarieforening**, som havde udmeldt sig, oplæste formanden den førte korrespondance hvoraf det fremgik, at udmeldelsen ikke var i overensstemmelse med lovene, hvorfor udmeldelsen måtte forelægges fællesudvalgsmødet. Herefter var der nogle almindelige bemærkninger om unionens betydning. Han rettede til sidst en tak til alle der havde gjort et arbejde for unionen, især til Vibe-Hastrup og Ulrich Madsen.

Lind redegjorde for spørgsmålet om foredragsholdere. Det havde vist sig, at **KA's** foredragsholderliste var egnet, men det var de enkelte foreningers egen sag, at aftale nærmere med hver enkelt foredragsholder.

P. Nielsen syntes godt, at man kunne sende en liste ud. Det havde stor betydning for de nye foreninger. Lind forstod godt Nielsens tankegang, men andre nye foreninger havde skrevet til **KA** om at skaffe en foredragsholder, som derefter havde gjort dette.

Arne Christensen mente ikke, det var umuligt at finde egnede foredragsholdere i provinsen. Det måtte være unionens opgave at fremskaffe en fortegnelse over foredragsholdere. Bruun var enig med A. C.

Dich mente Unionen skyldte **Slagelse** en undskyldning og at der fandtes ogsaa gode foredragsholdere i J.A.U.

Debatten fortsatte videre omkring fremskaffelse af foredragsholdere.

Herefter godkendes formandens beretning enstemmigt.

Dirigenten gik herefter om til spørgsmaalet om **Slagelses Akvarieforenings** udmeldelse. En længere debat foregik om punktet. Nielsen redegjorde for alt hvad Slagelse var utilfredsmed. Bestyrelsen imødegik dette med henvisning til §3 i lovene. Der var forslag om at § 3 skulle ændres, ligesom der var forslag om at forretningsudvalget skulle kunne godkende optagelse og udmeldelse af foreninger og personer.

Ad.2) De anmeldte foreninger og personer blev enstemmigt optaget som medlemmer.

Ad. 3) Kasseren aflagde regnskab. Dette balancerede med kr. 295,52 og godkendes enstemmigt.

Ad. 4 og 5) Valget af formanden foregik gennem en større debat, da Bruun kun ville genvælges, hvis der i stedet for en næstformand blev valgt 2 viceformænd. Det resulterede i en ændring af § 3 stk. 4 i lovene. Til viceformænd foresloges Greger L. Damgaard og Møller Christensen. Til revisorer var der genvalg.

Herefter stilledes forslag om ændring af § 5 stk. 4 hvor der var forskellige rettelse, som alle blev godkendt enstemmigt.

AD 6) Greger Laursen redegjorde for **Roskildes** forslag:

Ad. 6a) DAU har ikke kapital til dette.

Ad. 6b) Man var enige om at filmene fra Statens Filmcentral ikke var gode. Man kunne optage film , men det er dyrt. Lysbilleder kunde man tage fra tidsskrifter. Man var enige om at lysbilleder var bedre end film til brug i foreningerne. Det vedtages at lade forretningsudvalget arbejde med sagen.

Ad 6c) Lind mente ikke, der kun laves bedre skalaer end **K.A.'s**. Man havde haft lejlighed til at arbejde med en svensk skala, som var meget udførlig, men ogsaa meget tung at bruge. Dich var villig til at stille **K.A.'s** bedømmelsesregler til disposition for **Roskilde**.

Ad 6e) Vibe-Hastrup mente, at hver forening måtte henvende sig til den lokale politimester.

Arne Christense stillede forslag, om en fælles hjemmekonkurrence for alle.

Ad 7) Redaktøren aflagde beretning, som godkendes. Kasserens regnskab blev ligeledes godkendt. Der kunne ikke findes en ny redaktør, så opgaven blev givet til forretningsudvalget. Bruun fremhævede, at et ordentligt blad var nødvendigt. Han donerede sine honorarer for afholdelse af foredrag – 275,00 kr. til

redaktionskassen. En smuk tanke og forretningsudvalget blev pålagt at udarbejde en fundats. Efter indskud fra de forskellige deltagende foreninger havde man midler op til 550,- kr.

Ad 8) Eventuelt. Almindelig drøftelse.

25. april 1948 (uddrag) afholdes fællesudvalgsmøde på Zoologisk Museum med følgende dagsorden:

1. Formanden aflægger beretning
2. Optagelse af **Lyngby, Ringsted** og **Sønderborg** akvarieforeninger
3. Godkendelse af sammenslutningen af "Akvariebladet" og Jydske Akvarister".
4. Regnskabsaflæggelse og drøftelse af budget.
5. Valg af viceformand (afgående er E. Lind)
6. Valg af revisor og revisorsuppleant.
7. vedtagelse af fundats for bladfonden.
8. Behandling af indkomne forslag.
  - a) Ændring af lovens §2, således at ordet "selvstændig" udgår.
  - b) Forlæggelse af fællesudvalgsmøde til **K.A.'s** udstilling.
  - c) Afholdelse af feriekursus i Jylland
  - d) Udsendelse af foredragsholdere
  - e) Oprettelse af et unionsbibliotek
  - f) Udsendelse af fortegnelse om akvarielitteratur til foreningerne
  - g) Udarbejdelse af nye bedømmelsesregler.
  - h) Indførelse af nye fisk og planter
  - i) Indførsel af diplom med farve
  - k) Udgivelse af små foredrag
  - l) Forretningsudvalget skal underrette foreningerne om arbejdet.
- 9) Drøftelse af **Horsens Akvarieforenings** stilling under hensyntagen til lovenes § 2 og 3
10. Akvariebladets beretning og regnskabsaflæggelse
11. Eventuelt.

33 repræsentanter var tilstede på mødet.

Formanden redegjorde for unionens vækst: 14 foreninger og måske ca. 800 medlemmer. Problemerne med lotteri og akvariebladet var blevet løst i årets løb. Formanden gjorde opmærksom på at personligt kontakt mellem foreningerne var givtigt, f.eks. ved fællesmøder. Beretningen blev enstemmigt godkendt. De 3 foreninger blev optaget i unionen.

Ad. 3) Bruun redegjorde for sammenslutningen af de to blade, og Trøst Jørgensen blev redaktør. Oplaget lå på hen imod 2000 stk. Efter en længere debat blev sammenslutningen godkendt.

Ad. 4) Kassereren aflagde regnskab som blev godkendt. Formanden redegjorde for lotteriet, og hans tanker om hvad pengene kunne bruges til, hvilket af sted kom en større debat. Herunder drøftelse af budgettet. Man enedes om at anbefale det af Dr. Bruun forelagte løsebudget, og anbefalede at forretningsudvalget arbejder med forslaget. Arne Christensen og Ravn tilbyder at duplikerer hver 5 foredrag gratis. Viceformand Lind genvalgtes enstemmigt. Svend Nielsen og Arne Christensen valgtes til revisorer. Harry Andersen valgtes til revisorsuppleant. Formanden forelægger udkast til fundats for bladfonden.

Ad. 8a) Forslaget blev godkendt

Ad. 8 b) Forslaget blev afvist med alle stemmer imod. Næste fællesmøde afholdes i Fredericia i 1949.

Ad. 8 c) Forslaget blev sendt i udvalg

Ad. 8 d og e) Forslaget blev trukket tilbage

Ad. 8 f) Man ville informere om bøgerne gennem Akvariebladet

Ad. 8 g) Forslaget medførte en længere diskussion om hvilke regler der fungerede bedst **K.A.**'s, **H.A.**'s og **Roskildes** bedømmelsesregler. Man enedes om at forretningsudvalget måtte arbejde videre på spørgsmålet.

Ad. 8 h) Forslaget måtte forretningsudvalget arbejde videre med

Ad. 8 i) Forslaget måtte forretningsudvalget arbejde videre med

Ad. 8 l) Forslaget toges til efterretning

9) Forslaget bortfald da det var blevet behandlet under pkt. 8 a.

10) Beretning og regnskab blev godkendt.

11) Forskellige meninger og tilkendegivelser blev drøftet under eventuelt.

24. august 1948 (uddrag) afholdes forretningsudvalgsmøde på sekretærens kontor. Tilstede var Dr. Bruun, Lind, Dich, Ulrik Madsen og Vibe-Hastrup, Damgård kom først senere til mødet.

Mødet drejede sig udelukkende om problemer med samarbejdet med J.A.U, om det fælles Akvarieblad. J.A.U. havde ikke overholdt den indgåede aftale om kvartalsafregning, idet man kun havde fået 168 kr. Ligeledes var det konstateret at J.A.U. havde 448 abonnenter og ikke 700. Så bladets økonomiske stilling var at der skulle bruges ca. 3.100 kr. til resten af året, men beholdningen var kun ca. 2.400 kr. Det

besluttedes at lade bladudvalget stille J.A.U. et ultimatum, og hvis ikke dette hjalp, da at opsige samarbejdet om bladet til den 1/1 1949.

4.januar 1949 (uddrag) afholdes forretningsudvalgsmøde på sekretærens kontor. Tilstede var Bruun, Lind, Damgård, Dich, S.U.Madsen og Vibe-Hastrup.

Intet referat i forhandlingsprotokollen.

Fortsættelse følger når jeg (sekretæren) får læst mig igennem den noget ulæselige skrift i den næste "gamle" protokol fra den 24.april 1949 til den 4.april 1954, og som er en del vandskadet. (Udvandet blæk)

Vil du vide mere om de omtalte personer, så finder du flotte billeder og omtaler på KA's hjemmeside: www.kobenhavnsakvarieforening.dk under afsnittet "De gamle koryfæer".